

Psalm 104:24 – Leven in Gods wereld: natuur

De natuur is indrukwekkend. Maar het staat niet op zichzelf: het is van en voor God. God heeft het prachtig gemaakt en wil graag dat je zijn hand er in ziet.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 19 : 1

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 145 : 1, 2 en 3

Gebed

Zingen: LvK Lied 1 : 1, 2, 3 en 4

Lezen: Psalm 104 : 1 – 35

Zingen: Psalm 148 : 2, 3 en 4

Preek over Psalm 104 : 24

Zingen: GKB Gezang 148

Lezen wet

Zingen: Opwekking 672

Gebed

Collecte

Zingen: LvK Lied 479 : 1, 3 en 4

Zegen

Leven in Gods wereld: natuur

Introductie serie

Wat heeft God met het gewone leven te maken?

Je kunt dan denken aan hoe je elke dag met God leeft.

Je kunt dan denken aan hoe je met mensen omgaat.

Maar er is nog iets: je leeft middenin Gods wereld.
Gods grote verlossingsplan gaat ook over de wereld!
Deze weken staan we stil bij het leven in Gods wereld.
Bij natuur, techniek, muziek, arbeid en milieu.
Vandaag: de natuur.
We lezen Psalm 104.

Inleiding

dia 1 – kleurwedstrijd

Heb je wel eens iets gewonnen?

Met een kleurplaat, een slagzin of een foto?

Wie heeft daar wel eens een prijs voor gekregen?

Zelf heb ik eens een prijs gewonnen met een kleurwedstrijd.

Ik ben niet zo goed in kleuren met potloden,

maar daar had ik iets op bedacht:

je kunt een kleurplaat ook verven.

De jury vond dat een leuk idee,

en dat ik niet netjes binnen de lijntjes ben gebleven, maakte
niet uit:

ik werd beloond met een dagje Avonturenpark Hellendoorn.

dia 2 – prijs

Het is leuk om iets te winnen.

Maar waarom eigenlijk?

Ja, natuurlijk omdat een prijs leuk is.

Maar er is nog iets.

Als je iets wint, is dat omdat je iets moois hebt gemaakt.

Van alle kleurplaten of slagzinnen die zijn ingeleverd,
was die van jou een van de mooiste.

Toen ik die prijs won, zei de jury daarmee tegen mij:

‘Mark, wat heb jij een mooie kleurplaat gemaakt.’

Zulke complimenten zijn leuk!

Maar ook als je niets kunt winnen

is het leuk om iets te maken en aan anderen te laten zien.

Hoe vaak ik Hanneke wel niet iets wil laten zien...

‘Kijk Hanneke, heb je al gezien dat ik de appelboom weer
rechttop heb gezet?’

Of, als ik knutsel aan een modelbouwpakketje:

'kijk eens, ik heb een stofje over de stoeltjes gedaan, mooi he?'

en 'zelfs de wieldooppen hebben nu de goede kleur!'

En Hanneke moet het allemaal maar aanhoren...

Andersom gebeurt gelukkig ook,

maar daar zal ik jullie nu niet mee vermoeien.

Waar het om gaat:

het is leuk om erkenning te krijgen als je iets moois hebt gemaakt.

dia 3 – leven in Gods wereld: natuur

Bij God is dat ook zo.

Hij heeft iets heel moois gemaakt: de wereld.

Bedenk maar elke keer dat je iets moois hebt gemaakt

en het graag aan anderen wilt laten zien,

bedenk dan maar dat God ook iets moois heeft gemaakt,

wat hij graag aan jou wil laten zien.

Want je leeft in Gods mooie wereld, in zijn natuur.

1. Indrukwekkende natuur

dia 4 – indrukwekkende natuur

Die natuur is prachtig en indrukwekkend.

Psalm 104 gaat erover.

Wie de Psalm geschreven heeft, is niet bekend,

maar het was in ieder geval iemand die om zich heen keek

en onder de indruk was van wat hij zag.

dia 5 – natuur op vakantie...

Voor veel mensen is het deze weken vakantie.

Juist de vakantie is een goede tijd om om je heen te kijken, om de natuur te ontdekken.

Wij zijn alweer terug van onze vakantie in Engeland,

en we hebben genoten van de natuur.

Vooral van de zee: de zee is nooit hetzelfde.

De ene dag geeft de zee heerlijke verkoeling,

de andere breekt het onze zandkastelen af,

en weer een andere dag slaat het water woest tegen de rotsen.

Prachtig!

dia 6 – ...en dicht bij huis

Maar om onder de indruk te zijn van de natuur,
hoef je het echt niet ver van huis te zoeken.

Sterker nog: mensen komen zelfs bij ons in de straat vakantie
vieren!

Misschien ben je vandaag bij ons te gast omdat je hier op
vakantie bent.

Voor de indrukwekkende natuur hoef je niet ver weg: het is
overal.

Alleen zie je het in je eigen omgeving misschien wat minder
snel

omdat je er aan gewend raakt.

Maar dan kun je nog steeds onder de indruk zijn

van een heftige onweersbui of van een avondlucht in
schitterende kleuren.

En dan Psalm 104.

Het gaat maar door en door.

Wolken, wind, bergen, dalen, bronnen, beken, dieren, gras...

Het heeft ook nog allemaal met elkaar te maken.

Zonder water geen bomen, en zonder bomen geen vogels.

Wat zit het allemaal indrukwekkend in elkaar!

En dan noemt Psalm 104 maar een heel klein stukje van die
enorme natuur.

dia 7 – natuur los van God?

Geen wonder dat mensen ontzag hebben voor de natuur.

Wat een machten en krachten zijn er in de natuur.

In de tijd dat Psalm 104 is geschreven,

zagen veel mensen die machten als goden.

Bijvoorbeeld de zee: niet zomaar een grote plas water,
maar een god die je te vriend moest houden.

Want als de zee boos wordt, is het levensgevaarlijk...

Tegenwoordig weten we wel beter,

alsof je de zee kunt kalmeren met een stukje offervlees...

Toch is het verschil tussen toen en nu niet zo heel groot.
De mensen toen waren zo onder de indruk van de natuur,
dat ze niet meer verder keken.
De zee is al zo machtig,
waarom zou je dan nog geloven dat er een God is die nog
machtiger is,
die de zee gemaakt heeft?
Dat is vandaag toch net zo?
We geloven in wat we kunnen zien.
De natuur is al indrukwekkend genoeg van zichzelf!
Die prachtige natuur staat vaak los van God.
Ook als je wel gelooft dat God het heeft gemaakt,
zie je God zomaar over het hoofd.
Je geniet volop van de zee,
maar met je geloof in God heeft het niets te maken.

2. Natuur is van God

dia 8 – natuur is van God

Nee, ik denk niet dat als je geniet van de natuur,
je altijd ook direct aan God moet denken.

Maar die natuur heeft wel alles met God te maken!

Het is een kans om God te leren kennen.

Hoe mooi de natuur ook is, hoe veel Psalm 104 daar ook over
zegt,

uiteindelijk gaat het om God: 'prijs de Heer, mijn ziel.'

Want de natuur is van God.

dia 9 – God is overal te zien

Toen ik in Kampen theologie studeerde,

was er een studentenpastor die alle studenten minstens een
keer per jaar sprak.

Met hem maakte ik een wandeling door het stadspark van kampen,
en ondertussen hadden we een gesprek over wat je van God kunt
merken.

In de boeken die ik als theologiestudent las,

stonden de mooiste dingen over God,

maar waar was God nou in mijn eigen leven?

Zijn antwoord vergeet ik nooit meer:

'Mark, zie je die boom daar?'

Daar kon je moeilijk omheen kijken...

'Van wie is die boom?'

En de grond waar je op loopt, van wie is dat?'

Natuurlijk wist ik wel dat God alles heeft gemaakt, God is de Schepper,

maar ik moest het opnieuw zien.

'Hoe talrijk zijn uw werken, Heer.

Alles hebt u met wijsheid gemaakt,

vol van uw schepselen is de aarde.'

Zonder God zou het er allemaal niet zijn!

dia 10 – Kikker

Wij hebben in de vakantie veel gelezen.

Het favoriete boek, jawel, was: 'het dikke verjaardagsboek van Kikker'.

Over de avonturen van Kikker en zijn vrienden.

Kikker was voor ons een aangename vakantie vriend.

Maar zonder de schrijver, Max Velthuijs, zou Kikker er helemaal niet zijn.

Ook al zie je in het boek niets van Max Velthuijs, zonder hem zou het boek er niet zijn.

Met God is dat ook zo: ook al zie je God zelf niet, zonder God zou deze wereld er niet zijn.

God is geen onderdeel van de schepping,

hij woont niet op een planeet ver weg,

God is de schepper, de natuur is Gods kunstwerk.

dia 11 – God in de natuur leren kennen

Maar in dat kunstwerk kun je God wel leren kennen.

En dan kom ik weer met Kikker.

In een interview kreeg Max Velthuijs eens de vraag: bestaat Kikker echt?

Hij antwoordde: 'Jazeker, Kikker dat ben ik zelf.'

Als je Kikker leert kennen, leer je ook zijn schrijver kennen.

Dat geldt voor alle kunstenaars:

ze schrijven of schilderen over dingen waar ze door geraakt worden.

Met het kunstwerk van God is dat ook zo:

in de natuur kun je God leren kennen.

Als de natuur al indrukwekkend is,
dan is God nog veel indrukwekkender.

dia 12 – van Gods natuur genieten

Nu is het met een boek over Kikker nog zo
dat je het mooi kunt vinden of niet.

Er is niemand die je verplicht om Kikker te lezen.

Als je het mooi vindt, is dat fijn, als je het niet mooi vindt
lees je maar wat anders.

Dat is bij God anders.

Je kunt Gods wereld niet beoordelen zoals je een boek van
Kikker beoordeelt,

omdat je zelf onderdeel bent van Gods wereld.

Je hoort bij die natuur die hij gemaakt heeft.

God wil graag dat je ervan geniet,
dat je het mooi vindt en hem erkent.

Daarvoor heeft hij het gemaakt.

3. Donkere kant van de natuur

dia 13 – donkere kant van de natuur

Maar kun je wel genieten van de natuur?

Is het wel echt zo mooi gemaakt?

Die zee die zo mooi tegen de rotsen beukt, is ook
levensgevaarlijk.

Alleen dit jaar al zijn duizenden mensen omgekomen in de
Middellandse Zee.

Mensen op de vlucht voor oorlog in hun land.

Had God die zee niet wat rustiger kunnen maken?

Denk aan aardbevingen en overstromingen.

De natuur heeft ook heel donkere kanten.

Kun je God dan wel prijzen om wat hij heeft gemaakt?

De makkelijkste oplossing is

zeggen dat God aan het begin de wereld gemaakt heeft

en zich daarna heeft teruggetrokken.

God bemoeit zich er gewoon niet meer mee.

Psalm 104 laat iets anders zien:

'zend uw adem en zij worden geschapen,
zo geeft u de aarde een nieuw gelaat.'

De natuur is steeds in beweging, en God is er mee bezig.

Dat is maar goed ook: God laat zijn wereld niet in de steek.

dia 14 – God staat boven de natuur

Wat moet je dan met die donkere kanten van de natuur?

Vanuit Psalm 104 kun je er in ieder geval 2 dingen over zeggen.

Het eerste is dat God erboven staat.

Ook in Psalm 104 worden de donkere kanten van de schepping genoemd.

'Hij richt zijn oog op de aarde en zij beeft,' vers 31,
aardbevingen horen blijkbaar ook bij die natuur.

En dan is er in vers 26 nog die raadselachtige 'Leviathan',
door God gemaakt om ermee te spelen.

De Leviathan is een zeemonster dat niet bestaat.

Hij stond symbool voor de gevaren van de zee.

Want Israëlieten wisten heel goed hoe gevaarlijk de zee kon zijn.

Maar hoe gevaarlijk het ook is,

dat zeemonster is voor God niet meer dan een badeendje.

dia 15 – het echte probleem is de mens

Het tweede is dat de natuur een groter probleem heeft dan de gevaarlijke zee:

het echte probleem zijn de mensen,

het enige onderdeel van Gods natuur dat tegen God in opstand is gekomen.

Daarover gaat vers 35:

'zondaars zullen van de aardbodem verdwijnen,
onrechtvaardigen zullen niet meer bestaan.'

De hele Psalm gaat over de natuur, en dan opeens dit...

Wat hebben die zondaars er nu weer mee te maken?!

In Romeinen 8 schrijft Paulus:

'De schepping is ten prooi aan zinloosheid (...)

Wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt.'

Mensen hebben een slechte invloed op Gods wereld.

In Genesis 3 staat zelfs dat God de aarde vervloekt om wat de mens heeft gedaan.

Zonde maakt niet alleen onze relatie met God en onze relatie met elkaar kapot,

zonde vervreemd ons ook van Gods wereld.

De hele natuur is er om God te eren, we zongen het uit Psalm 148.

De mens vertikt het, en sleept de natuur in zijn val mee.

De bomen staan er om God groot te maken,

maar als je God er niet in herkent staan ze er voor niets.

dia 16 – door Jezus een nieuw begin

Het goede nieuws is dat God het er niet bij laat zitten.

Hij begint met een nieuwe wereld, een nieuwe schepping.

Een schepping zonder zondaars, die God niet in zijn wereld willen zien.

Maar geen schepping zonder mensen.

Daarom komt Jezus: hij is God die in zijn kunstwerk komt.

Hij wil je meenemen naar Gods nieuwe wereld,

waar geen donkere plekken meer zijn.

4. Kijk en loof God

dia 17 – kijk en loof God

Die donkere plekken zijn er nu nog.

Er komt een betere wereld.

Maar ook nu al is er alle reden

om om je heen te kijken en God te loven.

dia 18 – neem iets uit de natuur in gedachten

Het begint met kijken.

Kijken naar die prachtige natuur van God.

Ik wil jullie vragen iets uit de natuur in gedachten te nemen.

Iets wat je hebt gezien op vakantie,

of gewoon in je eigen achtertuin.

En laat dan even tot je doordringen hoe mooi het is.

Zie je het al voor je?

Vertel dan maar even aan je buurman of buurvrouw wat je bedacht had.

dia 19 – bedenk dat God erachter zit

En dan de volgende stap: bedenk dat God er achter zit.

Zoals Psalm 104 zegt: God heeft het met wijsheid heeft gemaakt.

Het is niet zomaar een stukje natuur,

Gods handtekening staat erop.

En voor alle duidelijkheid:

het gaat er niet om of God die natuur in 6000 of 13 miljard jaar heeft gemaakt.

Het gaat erom dat je God erin herkent.

dia 20 – loof God en geniet

En loof God dan om zijn natuur.

Daarmee begint Psalm 104, en het sluit er ook mee af:

‘Prijs de Heer mijn ziel, halleluja.’

Nee, je kunt God geen prijs geven omdat hij het mooi heeft gemaakt.

Je bedankt God niet met vrijkaartjes voor Avonturenpark Hellendoorn.

Maar je kunt het wel tegen God zeggen:

‘wat hebt u het mooi gemaakt, ik prijs uw naam!’

God loven doe je ook door goed met zijn wereld om te gaan.

De wereld is niet van ons en is er ook niet voor ons,

de wereld is van en voor God.

Je mag leven op Gods wereld.

In de komende weken gaan we nog wel verder met hoe je met Gods wereld omgaat.

Voor vandaag: kijk naar de natuur,

zie dat God erachter zit en loof hem!

God zelf geniet van zijn wereld.

Doe maar met God mee: geniet van wat hij heeft gemaakt.
Daar geniet God dan ook weer van.
En ga zo op weg naar die nieuwe wereld.
Waar alles goed is, waar de vrede, de sjaloom, van God is.
Luister maar naar Jesaja:
'Wolf en lam zullen samen weiden,
een leeuw en een rund eten beide stro
en een slang zal zich voeden met stof.
Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil
op heel mijn heilige berg – zegt de Heer.'
Amen.